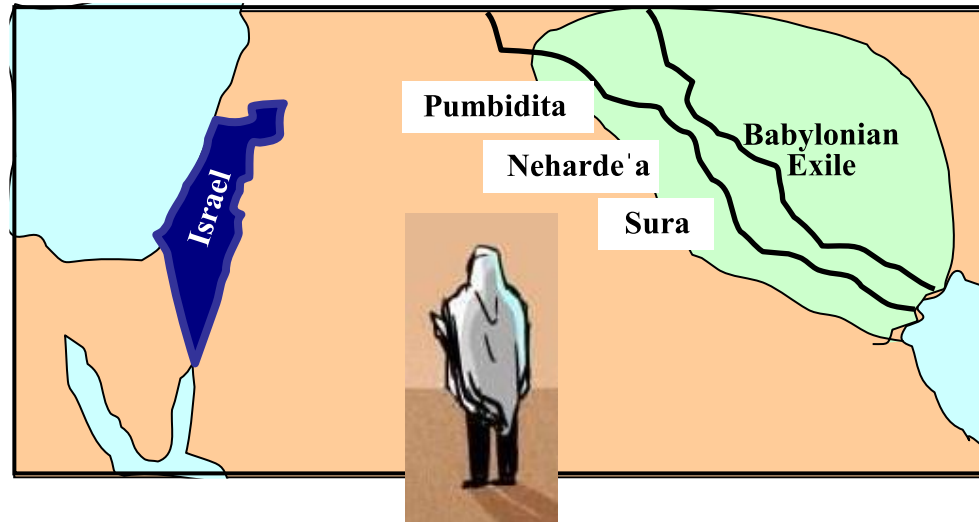

Rabbi Jay & Ilana
Kelman

עולם התפילות – בין תלמוד בבלי לירושלמי

Tefilot in the Talmud: Comparisons between the Talmud Bavli & Yerushalmi

www.tefilah.org
Beni Gesundheit
benigesundheit@tefilah.org

Comparisons between the Talmud Bavli & Yerushalmi

Online syllabus of 30 lectures

4 Lectures

1. Rav AY Kook on TY & TB: Modim Derabanan (Aug 28, 2023)
2. Rosh Hashanah – Its essence in TB & TY (Sep 4, 2023)
3. Yom Kippur: The short prayer of the Cohain Gadol and + Viduy (confession) in the prayer according to TB & TY (Sep 11, 2023)
4. Sukkot: Hoshanot (=God's Redemption) and Joy of Sukkot (Sep 18, 2023)

Rambam Mishneh Torah Shofar veSukka veLulav 8, 12

Even though it is a mitzvah to rejoice on all the festivals, there was an additional celebration in the Temple on the festival of Sukkot, as commands: "And you shall rejoice before God, your Lord, for seven days" [Leviticus 23:40]. What was done? On the eve of the first day of the festival, they would set up a place in the Temple where women [could watch] from above, and men from below, so they would not intermingle with each other. The celebration would begin on the night after the first day of the festival. Similarly, on each day of Chol Hamo'ed, after offering the daily afternoon sacrifice, they would begin to celebrate for the rest of the day and throughout the night. ... It is a great mitzvah to maximize this celebration. The common people and just anyone who desired would not perform [in these celebrations]; only the greatest of Israel's wise men: the *Rashei Yeshivot*, the members of the high court, the pious, the elders, and the men of stature. They were those who would dance, clap their hands, sing, and rejoice in the Temple on the days of the festival of Sukkot. However, the entire people - the men and the women - would come to see and hear.

The happiness with which a person should rejoice in the fulfillment of the mitzvot and the love of God Who commanded them is a great service. Whoever holds himself back from this rejoicing is worthy of retribution, as it is written: "...because you did not serve the Lord your God with joy and happiness of heart" [Deuteronomy 28:47]. Whoever holds himself proud, giving himself honor, and acts haughtily in such situations is a sinner and a fool. Concerning this, Solomon warned: "Do not glorify yourself before the King" [Proverbs 25:6]. [In contrast,] anyone who lowers himself and thinks lightly of his person in these situations is [truly] a great person, worthy of honor, who serves God out of love. Thus, David, King of Israel, declared: "And I would be demeaned even more than this, and I would be lowly in my eyes" [II Samuel 6:22] because there is no greatness or honor other than celebrating before God, as it is written: "King David was leaping and dancing before the Lord" [II Samuel 6:16].

End of Hilchot Shofar, Sukkah and Lulav

רמב"ם הל' שופר וסוכה ולולב ח', יב

אף על פי שכל המועדות מצוה לשמח בהן. בחג הסוכות היתה במקדש יום שמחה יתרה שנגאמר "ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים" (ויקרא כג מ). וכיצד היו עושין. ערב יום טוב הראשון היו מתקנין במקדש מקום לנשים מלמעלה ולאנשים מלמטה כדי שלא יתערבו אלו עם אלו. ומתחילין לשמח ממוצאי יום טוב הראשון. וכן בכל יום ויום מימי חלו של מועד מתחילין מאחר שיקריבו תמיד של בין הערבים לשמח לשאר היום עם כל הלילה: ... מצוה להרבות בשמחה זו. ולא היו עושין אותה עמי הארץ וכל מי שירצה. אלא גדולי חכמי ישראל וראשי הישיבות והסנהדרין והחסידים והזקנים ואנשי מעשה הם שהיו מרקדין ומספקין ומנגנין ומשמחין במקדש בימי חג הסוכות. אבל כל העם האנשים והנשים כלן באין לראות ולשמע:

השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת האל שצוה בהן. עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו שנגאמר "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב" (דברים כ"ח, מז). וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתפחד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה. ועל זה הזהיר שלמה ואמר: "אל תתהדר לפני מלך" (משלי כ"ה, ו). וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המכבד העובד מאהבה. וכן דוד מלך ישראל אמר: "וינקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני" (שמואל ב ו', כב). ואין הגדלה והכבוד אלא לשמח לפני ה' שנגאמר: "והמלך דוד מפזז ומכרצר לפני ה'" (שמואל ב ו', ט).

סליק הלכות שופר סכה ולולב

משנה סוכה ד, ה

מִצְוֹת עֲרֵבָה כִּיצַד? מְקוֹם הָיָה לְמִטָּה מִירוּשָׁלַיִם, וְנִקְרָא מוֹצָא. יוֹרְדִין לְשָׁם וּמְלַקְטִין מִשָּׁם מֵרֵבִיּוֹת שֶׁל עֲרֵבָה, וּבָאִין וְזוֹקְפִין אוֹתָן בְּצַדֵי הַמִּזְבֵּחַ, וְרֹאשֵׁיהֶן כְּפוּפִין עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. תִּקְעוּ וְהִרְיעוּ וְתִקְעוּ. בְּכָל יוֹם מְקִיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ פַּעַם אַחַת, וְאוֹמְרִים: "אֲנָא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנָא ה' הַצְּלִיחָה נָא" (תהלים קי"ח, כה). רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: "אֲנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא". וְאוֹתוֹ הַיּוֹם מְקִיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ שְׁבַע פְּעָמִים. בְּשַׁעַת פְּטִירָתוֹ, מָה הֵן אוֹמְרִים: "יְפִי לָךְ מִזְבֵּחַ, יְפִי לָךְ מִזְבֵּחַ". רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: "לְיָהּ וּלְךָ מִזְבֵּחַ, לְיָהּ וּלְךָ מִזְבֵּחַ":

Mishna Sukkah 4, 5: How is the mitzva of the willow branch fulfilled? There was a place below Jerusalem, and it was called Motza. They would descend there and gather willow branches [*murbiyyot*] from there. And they would then come and stand them upright at the sides of the altar, and the tops of the branches would be inclined over the top of the altar. They then sounded a *tekia*, a simple uninterrupted blast, sounded a *terua*, a broken sound and/or a series of short staccato blasts, and sounded another *tekia*. Each day they would circle the altar one time and say: "Lord, please save us. Lord, please grant us success" (Psalms 118:25). Rabbi Yehuda says that they would say: *Ani vaho*, please save us. And on that day, the seventh day of *Sukkot*, they would circle the altar seven times. At the time of their departure at the end of the Festival, what would they say? It is beautiful for you, altar; it is beautiful for you, altar. Rabbi Eliezar said they would say: To the Lord and to you, altar; to the Lord and to you, altar.

משנה סוכה ד, ה

מִצְוֹת עֲרֵבָה פִּיּוּד? מְקוּם הָיָה לְמִטָּה מִירוּשָׁלַיִם, וְנִקְרָא מוּצָא. יוֹרְדִין לְשָׁם וּמִלְקָטִין מִשָּׁם מְרַבִּיּוֹת שֶׁל עֲרֵבָה, וּבְאִין זִוְקָפִין אוֹתָן בְּצַדֵי הַמִּזְבֵּחַ, וְרֹאשֵׁיהֶן כְּפוּפִין עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. תִּקְעוּ וְהִרְיעוּ וְתִקְעוּ. בְּכָל יוֹם מְקִיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ פַּעַם אַחַת, וְאוֹמְרִים: "אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא" (תהלים קי"ח, כה). רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: "אָנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא". וְאוֹתוֹ הַיּוֹם מְקִיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פַּעְמִים. בְּשַׁעַת פְּטִירְתּוֹ, מָה הֵן אוֹמְרִים: "יָפִי לָךְ מִזְבֵּחַ, יָפִי לָךְ מִזְבֵּחַ". רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: "לִיָּהּ וּלְךָ מִזְבֵּחַ, לִיָּהּ וּלְךָ מִזְבֵּחַ":

Mishna Sukkah 4, 5: How is the mitzva of the willow branch fulfilled? There was a place below Jerusalem, and it was called Motza. They would descend there and gather willow branches [*murbiyyot*] from there. And they would then come and stand them upright at the sides of the altar, and the tops of the branches would be inclined over the top of the altar. They then sounded a *tekia*, a simple uninterrupted blast, sounded a *terua*, a broken sound and/or a series of short staccato blasts, and sounded another *tekia*. Each day they would circle the altar one time and say: "Lord, please save us. Lord, please grant us success" (Psalms 118:25). Rabbi Yehuda says that they would say: *Ani vaho*, please save us. And on that day, the seventh day of *Sukkot*, they would circle the altar seven times. At the time of their departure at the end of the Festival, what would they say? It is beautiful for you, altar; it is beautiful for you, altar. Rabbi Eliezar said they would say: To the Lord and to you, altar; to the Lord and to you, altar.

Yerushalmi Sukkah 4:3 On that day [Hoshana Raba, the seventh day of Sukkot], they surrounded the altar seven times. Rabbi Acha said: it is a remembrance of Jericho.

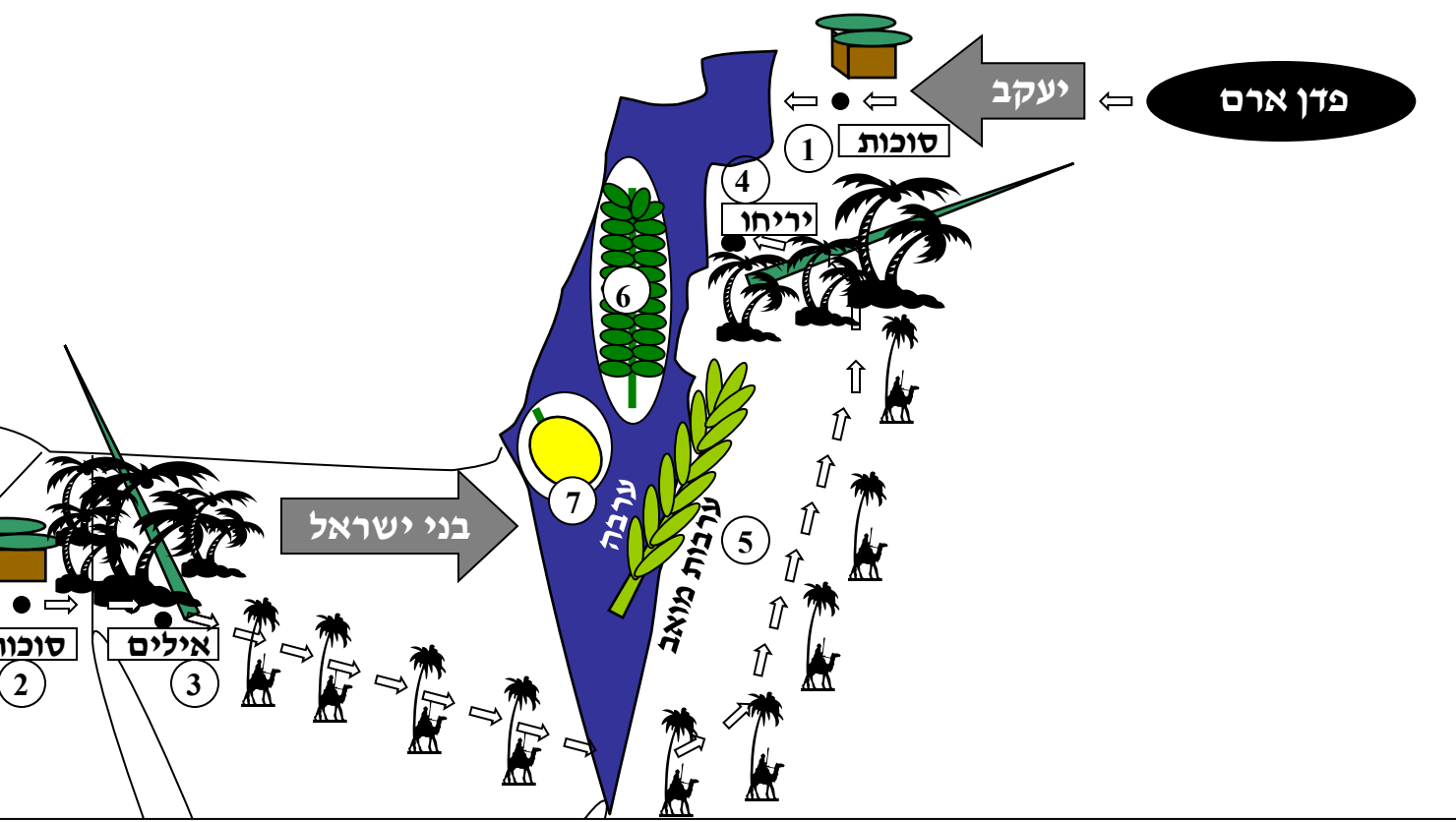
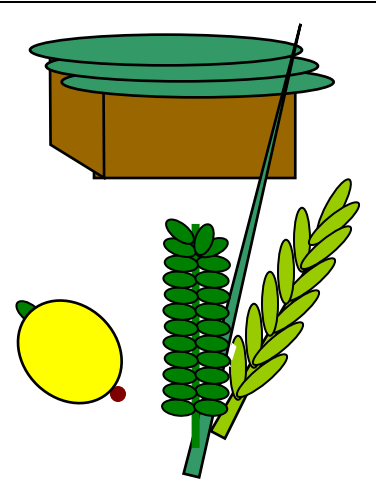

ירושלמי (שם):
"אותו היום מקיפין את המזבח שבע פעמים" – אמר רבי אחא: זכר ליריחו:

Joshua 6: (1) Now Jericho was shut up tight because of the Israelites; no one could leave or enter. (2) God said to Joshua, "See, I will deliver Jericho into your hands—its king and warriors. (3) Let all your troops circle the city and complete one circuit of the city. Do this six days, (4) with seven priests carrying seven ram's horns preceding the Ark. On the seventh day, circle the city seven times, with the priests blowing the shofarot. (5) And when a long blast is sounded on the horn—as soon as you hear that sound of the shofar—all the troops shall give a mighty *terua*. Thereupon the city wall will collapse, and the troops shall advance, every man straight ahead.

יהושע ו': (א) ויריחו סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא: (ב) ויאמר ה' אל יהושע ראה נתתי בידך את יריחו ואת מלכה גבורי החיל: (ג) וסבתם את העיר כל אנשי המלחמה תקיף את העיר פעם אחת כה תעשה ששת ימים: (ד) ושבעה כהנים ישאו שבעה שופרות היובלים לפני הארון וביום השביעי תסבו את העיר שבע פעמים והלהנים יתקעו בשופרות: (ה) והיה במשך בקרן היובל בשמעכם פשמעכם את קול השופר יריעו כל העם תרועה גדולה ונפלה חומת העיר תחתי ויעלו העם איש נגדו:

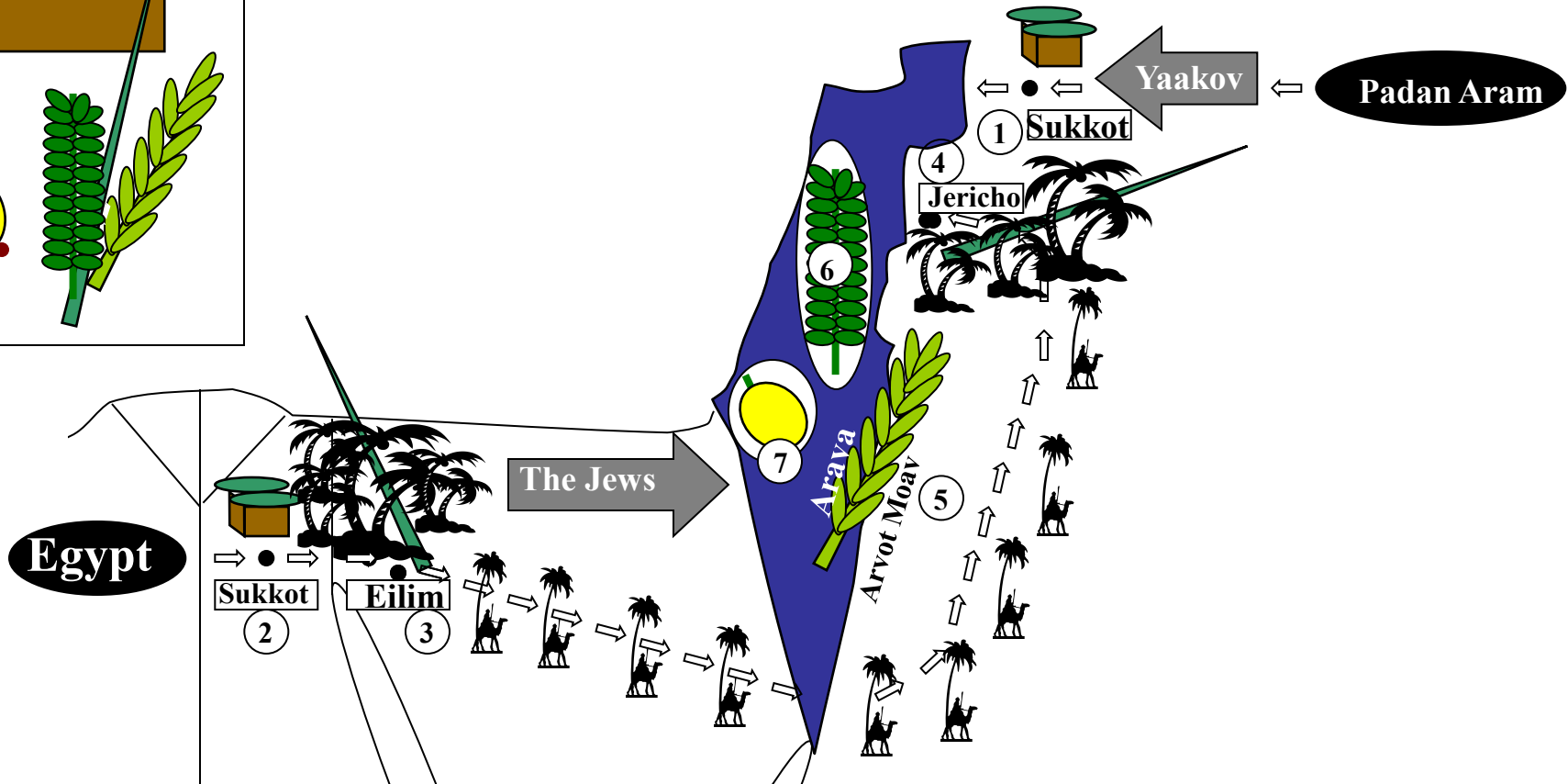
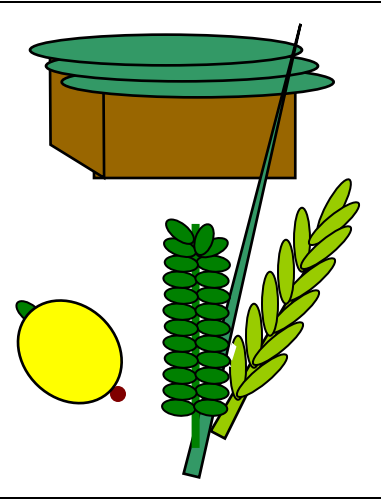
סוכות וארבעת המינים, חג האסיף ויציאת מצרים

נוגה הראובני
נאות קדומים

ויקרא כ"ג: (לט) **אֲדָרְבַּחֲמֹשֶׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפֹּכֶם אֶת תְּבוּאת הָאָרֶץ תַּחֲגֹּוּ אֶת חַג ה' שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שִׁבְתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁבְתוֹן:** (מ) **וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפַּת תְּמָרִים וְעֵנֹף עֵץ עֵבֶת וְעֵרְבֵי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱ-לֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים:** (מא) **וְחַגְתֶּם אֹתוֹ חַג לַה' שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תַּחֲגֹּוּ אֹתוֹ:** (מב) **בַּסֶּכֶת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבּוּ בַּסֶּכֶת:** (מג) **לְמַעַן יִדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַּסֹּכוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי ה' אֱ-לֹהֵיכֶם:**

Sukkot, Lulav, Etrog, Hadas and Arava, Chag Haasif and the Exodus

Leviticus 23: (39) However, on the fifteenth day of the seventh month, when you gather the produce of your land, you shall celebrate the festival of the Lord seven days: On the first day, a day of rest, and on the eighth day, a day of rest. (40) You shall take for you on the first day the fruit of a pleasant tree [identified by tradition as etrog], branches of date palms [identified by tradition as the lulav], a bough of a leafy tree [a myrtle branch], and [branches of] willows of the brook. You shall rejoice before the Lord your God [in the Temple] seven days. (41) You shall celebrate it as a festival to the Lord seven days in the year, an eternal statute for you generations; in the seventh month you shall celebrate it. (42) You shall live in sukkot [booths] seven days. Every native [permanent resident] in Israel shall live in sukkot. (43) so that your generations will know that I had the children of Israel live in sukkot when I took them out of the land of Egypt. I am the Lord your God.

משנה סוכה ד, ה

מִצְוֹת עֲרֵבָה פִּיצָד? מְקוֹם הָיָה לְמִטָּה מִירוּשָׁלַיִם, וְנִקְרָא מוּצָא. יוֹרְדִין לְשָׁם וּמִלְקָטִין מִשָּׁם מִרְבִּיּוֹת שֶׁל עֲרֵבָה, וּבָאִין וְזוֹקְפִין אוֹתָן בְּצַדֵי הַמִּזְבֵּחַ, וְרֹאשֵׁיהֶן כְּפּוֹפִין עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. תִּקְעוּ וְהָרִיעוּ וְתִקְעוּ. בְּכָל יוֹם מְקִיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ פַּעַם אַחַת, וְאוֹמְרִים: "אֲנָא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנָא ה' הַצְּלִיחָה נָא" (תהלים קי"ח, כה). רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: "אֲנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא". וְאוֹתוֹ הַיּוֹם מְקִיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פַּעְמִים. בְּשַׁעַת פְּטִירָתוֹ, מָה הֵן אוֹמְרִים: "יְפִי לָךְ מִזְבֵּחַ, יְפִי לָךְ מִזְבֵּחַ". רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: "לִיָּהּ וְלָךְ מִזְבֵּחַ, לִיָּהּ וְלָךְ מִזְבֵּחַ":

Mishna Sukkah 4, 5: How is the mitzva of the willow branch fulfilled? There was a place below Jerusalem, and it was called Motza. They would descend there and gather willow branches [*murbiyyot*] from there. And they would then come and stand them upright at the sides of the altar, and the tops of the branches would be inclined over the top of the altar. They then sounded a *tekia*, a simple uninterrupted blast, sounded a *terua*, a broken sound and/or a series of short staccato blasts, and sounded another *tekia*. Each day they would circle the altar one time and say: "Lord, please save us. Lord, please grant us success" (Psalms 118:25). Rabbi Yehuda says that they would say: *Ani vaho*, please save us. And on that day, the seventh day of *Sukkot*, they would circle the altar seven times. At the time of their departure at the end of the Festival, what would they say? It is beautiful for you, altar; it is beautiful for you, altar. Rabbi Eliezar said they would say: To the Lord and to you, altar; to the Lord and to you, altar.

גימטריא:

numerical value of the letters
 $78 = 17 + 61 =$ "אני והו"
 $78 = 26 + 52 =$ "אנא י-ה-ו-ה"
אנא (ארמית) = אני (עברית)

Yerushalmi Sukkah 4:5

R' Abahu in the name of R' Johanan: So is the Mishnah, Ani vHu [I and He] please save. Rabbi Abahu said, *and come (לכה) to our rescue* (Tehillim 80, 3) - it is certainly up to you (לך)!
...

Hananiah the son of R' Joshua says, *I am the Lord your God, Who took you out of the land of Egypt* (Exodus 20, 2), it is written "who was led out with you".

ירושלמי (שם):

ר' אבהו בשם ר' יוחנן: כיני מתניתא אני והוא הושיעה נא. אני והוא הושיעה נא. א"ר אבהו: "וּלְכָה לִישְׁעָתָה לָנוּ" (תהילים פ', ג) - לך וודאייה.
...

חנניה בן אחי ר' יהושע אומר: "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" [שמות כ', ב] - הוֹצֵאתִיךָ כְּתִיב.

Mishnah:

- Minhag Aravot in the Mikdash, 7 rounds with Shofar
- Prayers based on Tehillim 118, 25 around the altar
- Yerushalmi: "a remembrance of Yericho"
- Rabbi Yehuda HaNassi אני והו

משנה סוכה ה, ד:

חסידים ואנשי מעשה היו מרקדים לפניהם
באבוקות של אור שבידיהן, ואומרים לפניו דברי
שירות ותשבחות.

והלויים בכנורות ובנבלים ובמצלתים ובחצוצרות
ובכלי שיר בלא מספר, על חמש עשרה מעלות
היורדות מעזרת ישראל לעזרת נשים, כנגד חמשה
עשר שיר המעלות שבתהלים, שעליהן לויים עומדין
בכלי שיר ואומרים שירה.

ועמדו שני כהנים בשער העליון שיורד מעזרת
ישראל לעזרת נשים, ושתי חצוצרות בידיהן.

קרא הגבר - תקעו והריעו ותקעו.

הגיעו למעלה עשירית - תקעו והריעו ותקעו.

הגיעו לעזרה - תקעו והריעו ותקעו.

היו תוקעין והולכין, עד שמגיעין לשער היוצא מזרח.
הגיעו לשער היוצא ממזרח, הפכו פניהן למערב,
ואמרו, אבותינו שהיו במקום הזה אחוריהם אל
היכל ה' ופניהם קדמה, והמה משתחווים קדמה
לשמש, ואנו ליה עינינו. רבי יהודה אומר, היו שונין
ואמרו, אנו ליה, וליה עינינו:

Mishna Suka 5.4: The pious and the men of action would dance before the people who attended the celebration, with flaming torches that they would juggle in their hands, and they would say before them passages of **song** and praise to God. **And the Levites would play on lyres, harps, cymbals, and trumpets, and countless other musical instruments.** The musicians would stand on the fifteen stairs that descend from the Israelites' courtyard to the Women's Courtyard, corresponding to the fifteen Songs of the Ascents in Psalms, i.e., chapters 120–134, and upon which **the Levites stand with musical instruments** and recite their **song**. And this was the ceremony of the Water Libation: **Two priests stood at the Upper Gate** that descends from the Israelites' courtyard to the Women's Courtyard, with two **trumpets** in their hands. When the rooster crowed at dawn, **they sounded a tekia, and sounded a terua, and sounded a tekia.** When they who would draw the water reached the tenth stair the trumpeters **sounded a tekia, and sounded a terua, and sounded a tekia,** to indicate that the time to draw water from the Siloam pool had arrived. When **they reached the Women's Courtyard** with the basins of water in their hands, the trumpeters **sounded a tekia, and sounded a terua, and sounded a tekia.** They continued **sounding the trumpets until they reached the gate through which one exits to the east,** from the Women's Courtyard to the eastern slope of the Temple Mount. When **they reached the gate through which one exits to the east, they turned from facing east to facing west,** toward the Holy of Holies, and said: **Our ancestors who were in this place during the First Temple period who did not conduct themselves appropriately, stood "with their backs toward the Sanctuary of the Lord, and their faces toward the east; and they worshipped the sun toward the east"** (Ezekiel 8:16), and we, our eyes are to God. Rabbi Yehuda says that they would repeat and say: **We are to God, and our eyes are to God.**

משנה סוכה ה, ד:

חסידיים ואנשי מעשה
היו **מרקדים** לפניהם
באבוקות של אור שבידיהן,
ואומרים לפניהן דברי **שירות**
ותשבחות.

והלויים בכנורות ובנבלים ובמצלתים
ובחצוצרות ובכלי שיר בלא מספר,
על חמש עשרה מעלות היורדות
מעזרת ישראל לעזרת נשים,
כנגד חמשה עשר שיר המעלות שבתהלים,
שעליהן **לויים עומדין בכלי שיר** ואומרים
שירה.

ועמדו שני כהנים בשער העליון שיורד מעזרת
ישראל לעזרת נשים, ושתי **חצוצרות** בידיהן.
קרא הגבר - **תקעו והריעו ותקעו**.
הגיעו למעלה עשירית - **תקעו והריעו ותקעו**.
הגיעו לעזרה - **תקעו והריעו ותקעו**.

דברי הימים א י"ג, ח: **דוד** וכל ישראל משחקים לפני האלהים בכל עז **ובשירים**
ובכנורות ובנבלים ובתפים ובמצלתים ובחצוצרות:
דברי הימים א ט"ו, טז: ויאמר **דוד** לשרי **הלויים להעמיד את אחיהם המשוררים**
בכלי שיר נבלים וכנורות ומצלתים משמיעים להרים בקול לשמחה:
דברי הימים א ט"ו, כז-כט: **דוד** מכרבב במעיל בוץ וכל **הלויים** הנשאים את הארון
והמשוררים וכנגינה השר המשא **המשוררים** ועל **דוד** אפוד בד: וכל ישראל מעלים
את ארון ברית ה' בתרועה ובקול **שופר ובחצוצרות ובמצלתים** משמעים **בנבלים**
וכנורות: ויהי ארון ברית ה' בא עד עיר **דוד** ומיכל בת שאול נשקפה בעד החלון
ותרא את המלך **דוד מרקד** ומשחק ותבז לו בלבה:
דברי הימים א ט"ז, ה: אסף הראש ומשנהו זכריה יעיאל ושמיךמות ויחיאל
ומתתיה ואליאב ובניהו ועבד אדם ויעיאל **בכלי נבלים ובכנורות** ואסף **במצלתים**
משמיע:
דברי הימים א כ"ה, א.ו: ויבדל **דוד** ושרי הצבא לעבדה לבני אסף והימן וידותון
הנבאים **בכנורות בנבלים ובמצלתים** ויהי מספרם אנשי מלאכה לעבדתם... **בכנור**
הנבא על הדות והלל לה':
דברי הימים א כ"ה, ו-ז: כל אלה על ידי אביהם בשיר בית ה' **במצלתים נבלים**
וכנורות לעבדת בית האלהים על ידי המלך אסף וידותון והימן: ויהי מספרם עם
אחיהם מלמדי **שיר** לה' כל המבין מאתים שמונים ושמונה:
דברי הימים ב ה', יב: **והלויים המשוררים** לכלם לאסף להימן לידתון ולבניהם
ולאחיהם מלבשים בוץ **במצלתים ובנבלים וכנורות עמדים מזרח למזבח** ועמיהם
כהנים למאה ועשרים מחצררים מחצרים בחצוצרות: (יג) ויהי כאחד למחצצרים
למחצצרים ולמשוררים להשמיע קול אחד להלל ולהדות לה' וכהרים קול **בחצוצרות**
ובמצלתים ובכלי השיר ובהלל לה' כי טוב כי לעולם חסדו והבית מלא ענן בית ה':
דברי הימים ב כ"ט, כה: (כג) ויגישו את שעירי החטאת לפני המלך והקהל ויסמכו
ידיהם עליהם: (כד) וישחטום הכהנים ויחטאו את דמם **המזבח** לכפר על כל
ישראל כי לכל ישראל אמר המלך העולה והחטאת: (כה) ויעמד את **הלויים** בית ה'
במצלתים בנבלים ובכנורות במצות דוד וגד חזה המלך ונתן הנביא פי ביד ה' המצוה
ביד נביאיו: ס (כו) ויעמדו **הלויים בכלי דוד והכהנים בחצוצרות**: ס (כז) ויאמר
חזקיהו להעלות העלה **להמזבח** ובעת החל העולה החל **שיר ה' והחצוצרות** ועל ידי
כלי דוד מלך ישראל:
נחמיה י"ב, כז: ובחנפת חומת ירושלים בקשו את **הלויים** מכל מקומתם להביאם
לירושלם לעשות חנפה ושמחה ובתודות **ובשיר מצלתים נבלים ובכנורות**:

בבלי סוכה נ"ג ע"א:

תניא אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה שמח בשמחת בית השואבה אמר כן: "אם אני כאן - הכל כאן, ואם איני כאן - מי כאן".

הוא היה אומר כן: "למקום שאני אוהב - שם רגלי מוליכות אותי, אם תבא אל ביתי - אני אבא אל ביתך, אם אתה לא תבא אל ביתי - אני לא אבא אל ביתך, שנאמר "בְּכֹל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכֵּר אֶת שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ" (שמות כ', כא).

ירושלמי סוכה ה, ד

הלל הזקן כד הוה חמי לון עבדין בפחז הוה אמר: **לון דאנן הכא - מאן הכא**, ולקילוסן הוא צריד, והכתיב אֶלֶף אֶלְפִים אֶלְפִין יִשְׁמְשׁוּנָה וְרַבּוּ רַבּוּן רַבְּבָן קְדָמוּהִי יְקוּמוּן [דניאל ז', י?]

כד הוה חמין לון עבדין בכושר הוה אמר: **די לא נן הכא - מאן הכא**, שאף על פי שיש לפניו כמה קילוסין - חביב הוא קילוסן של ישראל יותר מכל". מה טעמא? וינעים זמרות ישראל [שמואל ב כ"ג, א], יושב תהלות ישראל [תהילים כ"ב, ד]. ...

תוספות: ... שהיה אומר על עצמו

Tosafot: He would refer to himself

רש"י: ... בשמו של הקב"ה

Rashi: In the name of the Holy One Blessed Be He

Yerushalmi Sukkah 5, 4: Hillel the Elder, if he saw them wantonly transgressing said to them, **even though we are here, who is here?** Does He need our acclamations? Is it not written, *thousands upon thousands served Him, and tens of thousands upon tens of thousands stood before Him* (Daniel 7, 10)?

If he saw them acting properly he said, **if we are not here who is here?** Even though there are many acclaims before Him, the acclaim of Israel is beloved more than anything else. What is the reason? *The sweet singer of Israel* (II Samuel 23, 1); *enthroned on the praises of Israel* (Tehillim 22, 4).

Bavli Sukkah 53a:

They said about Hillel the Elder that when he was rejoicing at the Celebration of the Place of the Drawing of the Water he said this: **If I am here, everyone is here; and if I am not here, who is here?** In other words, one must consider himself as the one upon whom it is incumbent to fulfill obligations, and he must not rely on others to do so.

He would also say this: **To the place that I love, there my feet take me**, and therefore, I come to the Temple. And the Holy One, Blessed be He, says: **If you come to My house, I will come to your house; if you do not come to My house, I will not come to your house**, as it is stated: "In every place where I mention My name, I will come to you and I will bless you" (Exodus 20:21).

TY: Plural

Hillel: presence of the Jewish people
fulfilling David's model

TB: Singular

Presence of God (Rashi)
Hillel himself (Tosafot)

החליל פרק חמישי סוכה

נג.

אשה היתה בוררת חיטין לשפחת בית השואבה. צירושלמי
פרך היאך צוררת האיכא מעילה דשמן ופמילה היו של
הקדש ומשני דקול ומראה וריח אין בהן משום מעילה וקשה דכפרק
כל שעה (פסחים דף טו. וספ.) אמרינן עלה מעילה הוא דליכא הא

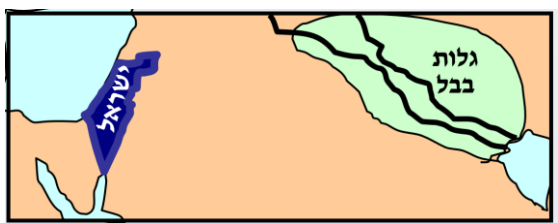
איסורא איכא וי"ל דצוררת לאו דוקא
אלא כלומר היסה יכולה לצרור
מרב אורה: **אם אני כאן**. פירש
בקונטרס שהיה הלל אומר בשמו
של הקב"ה **הכל צירושלמי משמע**
שהיה אומר על עצמו דפרך ולקילוסיו
הוא צריך כלומר וכי היה צריך
לשבתו והכתיב אלף אלפין ישמשויה
ומשני דכנגד ישראל היה אומר וחביב
עליו קילוסן של ישראל מן הכל שנאמר
(שמואל ב טז) ונעים זמירות ישראל
וכתיב (תהלים כג) ולתה קדוש יושב
תהלים ישראל ומיהו הא דקאמר אם
אתה תבא אל בימי אני תבא אל ביתך
לא אפשר אלא בשכינה דהא דריש
ליה מדכתיב בכל המקום אשר אזכיר
את שמי תבא אליך וברכתך:

רבי

יש מהם אומרים. היינו תוספתא דמתני' שמשבחין להקב"ה על
כך: אלו חסידים. כל חסיד הוא חסיד מעיקרו: שלא ביישה בו.
שלא עברנו עבירה צילדותנו לביים את זקנותנו: אם אני כאן
הכל כאן. דורש היה לרבים שלא יחטאו בשמו של הקב"ה אם אני

כאן הכל כאן כל זמן שאני חפץ בבית
הזה ושכינתי שרובה בו יהא כבודו
קיים ויבאו הכלל כאן ואם תחטאו
ואסלק שכינתי מי יבא כאן: הכי
גרסינן בתוספתא הוא היה אומר
למקום שאני אהב שם רגלי מוליכוס
אופי אם אתה תבא לבייסי. ונראה לי
שאף כאן צריך לגורסה כן משום
דאמר ר' יוחנן בתרה רגלוהי דבר
איניש בו ואי לא גרסינן ליה מאי
שייכא דר' יוחנן הכא: שפסא על
פני המים. שחמכו את ראשו והטילוהו
למים והכיר בו שהוא רוצח ופגעו בו
עכשיו לסטים כיוצא בו: אמר לה
על דאטפס אטפוך. על שהלפת
גלגולת של אחרים במים אטפוך
הניסוף אחרים עכשיו: לסוף מטיפוך
יעופון. עוד יבא יום ויציפו גלגולתם

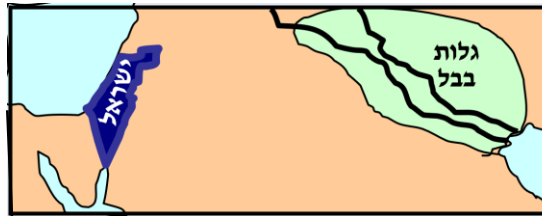
אשה היתה בוררת חטים לאור של בית
השואבה: חסידים ואנשי מעשה כו': ת"ר
איש מהן אומרים אשרי ילדותנו שלא ביישה
את זקנותנו אלו חסידים ואנשי מעשה ויש
מהן אומרים אשרי זקנותנו שכפרה את
ילדותנו אלו בעלי תשובה אלו ואלו אומרים
אשרי מי שלא חטא וכי שחמא ישוב וימחול
לו תניא **אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה**
שמת בשמחת בית השואבה אמר כן אם אני
כאן הכל כאן ואם איני כאן מי כאן הוא היה
אומר כן למקום שאני אהב שם רגלי
מוליכות אותי אם **תבא אל ביתי אני אבא**
אל ביתך אם אתה לא תבא אל ביתי אני לא
אבא אל ביתך שנאמר 'בכל המקום אשר
אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך **אף**

משנה אבות א', יד:
הוא היה אומר:
אם אין אני לי, מי לי.
וכשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי, מָה אֲנִי.
ואם לא עכְשָׁיו, אִימָתַי:

Mishna Avot 1, 14:
He used to say:
If I am not for myself, who is for me?
But if I am for my own self [only], what am I?
And if not now, when?

הושענות, שמחת החג Joy of Sukkot&Hoshanot

תלמוד ירושלמי
Talmud Yerushalmi

תלמוד בבלי
Talmud Bavli

תוספות חגיגה יג ע"א ד"ה ורגלי ... שיסד הקליר... שיסד דבריו ע"פ הירושלמי... וכן היה דרכו שבכמה מקומות היה מניח שיטת הש"ס שלנו כדי לאחוז שיטת הש"ס ירושלמי... ובימיו מקדשים ע"פ הראייה שמעולם לא יסד רק קרובץ מיום (אחד).

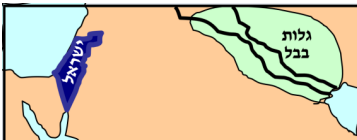
Tosafot Chagiga 13a, beginning with "and the feet.."

The Kalir wrote... according to the Talmud Yerushalmi ... and this is what he did several times, he would not use the interpretation of our Talmud [=Bavli] but instead would use the [Talmud] Yerushalmi ... and while he was alive, they would determine Rosh Chodesh based on eye-witnesses since he only wrote piyyutim for [one] day [of Rosh Hashana - he only had one day of Rosh Hashana].

Rabbi Eleazar Kalir רבי אלעזר הקליר (ca. 570-640 CE) was a renowned Jewish liturgical poet and author of many piyyutim, which are religious poems or hymns often incorporated into Jewish prayer services, for various Jewish holidays and special occasions. His work has had a lasting impact on Jewish liturgy, and his poems continue to be recited and sung in synagogues around the world as part of Jewish worship.

הושענות של רבי אלעזר הקליר

Hoshanot by Eleazar Kalir

For Your sake, our God, please save.

For Your sake, our Creator, please save.

For Your sake, our Redeemer, please save.

For Your sake, our Seeker, please save.

לְמַעַן דְּאֵלֵינוּ הוֹשַׁע נָא:

לְמַעַן בּוֹרְאֵנוּ הוֹשַׁע נָא:

לְמַעַן מוֹאֲלָנוּ הוֹשַׁע נָא:

לְמַעַן דוֹרְשָׁנוּ הוֹשַׁע נָא:

Please bring salvation, please.

Please bring salvation, please.

Ani VaHu [I and God/HE], bring salvation, please.

Ani VaHu [I and God/HE], bring salvation, please.

אָנָּא הוֹשִׁיעָה נָא.

אָנָּא הוֹשִׁיעָה נָא:

אֲנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה נָא.

אֲנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה נָא:

Please, the **One** God Whose Name is **One**

And who can bring Him down and he is the **one**,

Who called heaven and earth so they will stand as **one**.

Please save us on the celebration of the **one** [=first] day.

Please remember the father who inherited the land and was **one** [=Abraham],

He prepared for the rebels **one** heart and **one** way,

That all [=nations] should call in the Name of God and worship Him as **one** [all together].

Please save us on the celebration of the **one** [=first] day.

אָנָּא א-ל אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד

וְיָמֵי יְשִׁיבָנוּ וְהוּא בְּאֶחָד

קָרָא שָׁמַיִם וָאָרֶץ וַיַּעֲמְדוּ כְּאֶחָד

הוֹשִׁיעֵנוּ בַּחֲגִיגַת יוֹם אֶחָד:

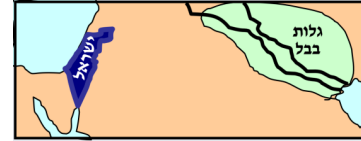
אָנָּא זְכוֹר אָב יִרְשׁ אֶת הָאָרֶץ וְהִיא אֶחָד

הִכִּין לְמוֹרְדִים לֵב אֶחָד וְדַרְךְ אֶחָד

לְקָרָא כָּלִם בְּשֵׁם ה' וְלַעֲבֹדוֹ שְׁכֵם אֶחָד

הוֹשִׁיעֵנוּ בַּחֲגִיגַת יוֹם אֶחָד:

הושענות של רבי אלעזר הקליר
Hoshanot by Eleazar Kalir

אָנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה נָא:

כֹּה־וּשַׁעַת אֱלִים בְּלוֹד עַמְךָ.	בְּצִאתְךָ לַיִשֵּׁעַ עַמְךָ.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת גּוֹי וְאֱלֹהִים.	דְּרוּשִׁים לַיִשֵּׁעַ אֱלֹהִים.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת הַמּוֹן צְבָאוֹת.	וְעַמָּם מִלְּאֲכֵי צְבָאוֹת.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת זָכִים מִבֵּית עֲבָדִים.	חֲנוּן בְּיָדָם מִעֲבִידִים.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת טְבוּעִים בְּצוּל גְּזָרִים.	וְקָרָךְ עַמָּם מִעֲבִירִים.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת פְּנֵה מְשׁוֹרְרֵת וַיּוֹשַׁע.	לְגוֹחָה מְצִינֵת וַיּוֹשַׁע.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת מְאֹמֵר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם.	נִקְוֵב וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת סוּבְבֵי מִזִּבְחַת.	עוֹמְסֵי עֲרֻבָה לְהַקִּיף מִזִּבְחַת.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת פְּלֵאֵי אַרוֹן כֹּה־פִשֵׁעַ.	צֵעַר פְּלִשֵׁת בְּחֵרוֹן אֶף וְנוֹשַׁע.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת קְהֵלוֹת בְּבִלָּה שְׁלַחַת.	רְחוּם לְמַעַנָּם שְׁלַחַת.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת שְׁבוֹת שְׁבִטֵי יַעֲקֹב.	תָּשׁוּב וְתָשִׁיב שְׁבוֹת אֶהְיֵי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעָה נָא.	כֵּן הוֹשַׁע נָא:
כֹּה־וּשַׁעַת שׁוֹמְרֵי מִצּוֹת וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת אֵל לְמוֹשְׁעוֹת.	וְהוֹשִׁיעָה נָא:	

אָנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה נָא:

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְךָ וּבְרַךְ אֶת נַחֲלֶתְךָ וּרְעֵם וְנִשְׂאֵם עַד הָעוֹלָם (תהלים כ"ח, י):

וַיְהִיו דְּבָרֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי ה' קְרוּבִים אֵל ה' אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וְלַיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ

וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת פֶּלַעַמִי הָאֶרֶץ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹז (מלכים א

ח', נט-ס):

Like You saved the great ones from Lud (the son of Mitzrayim, Egypt's namesake) with You, when You went out to save Your people, so too please save.

Like You saved with the statement (Exodus 6,6) "and I will take you (etchem)", but it is designated "and I will go out with you (itchem)", so too please save!

Rambam Mishneh Torah Shofar veSukka veLulav 8, 12

Even though it is a mitzvah to rejoice on all the festivals, there was an additional celebration in the Temple on the festival of Sukkot, as commands: "And you shall rejoice before God, your Lord, for seven days" [Leviticus 23:40]. What was done? On the eve of the first day of the festival, they would set up a place in the Temple where women [could watch] from above, and men from below, so they would not intermingle with each other. The celebration would begin on the night after the first day of the festival. Similarly, on each day of Chol Hamo'ed, after offering the daily afternoon sacrifice, they would begin to celebrate for the rest of the day and throughout the night. ... It is a great mitzvah to maximize this celebration. The common people and just anyone who desired would not perform [in these celebrations]; only the greatest of Israel's wise men: the *Rashei Yeshivot*, the members of the high court, the pious, the elders, and the men of stature. They were those who would dance, clap their hands, sing, and rejoice in the Temple on the days of the festival of Sukkot. However, the entire people - the men and the women - would come to see and hear.

The happiness with which a person should rejoice in the fulfillment of the mitzvot and the love of God Who commanded them is a great service. Whoever holds himself back from this rejoicing is worthy of retribution, as it is written: "...because you did not serve the Lord your God with joy and happiness of heart" [Deuteronomy 28:47]. Whoever holds himself proud, giving himself honor, and acts haughtily in such situations is a sinner and a fool. Concerning this, Solomon warned: "Do not glorify yourself before the King" [Proverbs 25:6]. [In contrast,] anyone who lowers himself and thinks lightly of his person in these situations is [truly] a great person, worthy of honor, who serves God out of love. Thus, David, King of Israel, declared: "And I would be demeaned even more than this, and I would be lowly in my eyes" [II Samuel 6:22] because there is no greatness or honor other than celebrating before God, as it is written: "King David was leaping and dancing before the Lord" [II Samuel 6:16].

End of Hilchot Shofar, Sukkah and Lulav

רמב"ם הל' שופר וסוכה ולולב ח', יב

אף על פי שכל המועדות מצוה לשמח בהן. בחג הסוכות היתה במקדש יום שמחה יתרה שנגאמר "ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים" (ויקרא כג מ). וכיצד היו עושין. ערב יום טוב הראשון היו מתקנין במקדש מקום לנשים מלמעלה ולאנשים מלמטה כדי שלא יתערבו אלו עם אלו. ומתחילין לשמח ממוצאי יום טוב הראשון. וכן בכל יום ויום מימי חלו של מועד מתחילין מאחר שיקריבו תמיד של בין הערבים לשמח לשאר היום עם כל הלילה: ... מצוה להרבות בשמחה זו. ולא היו עושין אותה עמי הארץ וכל מי שירצה. אלא גדולי חכמי ישראל וראשי הישיבות והסנהדרין והחסידים והזקנים ואנשי מעשה הם שהיו מרקדין ומספקין ומנגנין ומשמחין במקדש בימי חג הסוכות. אבל כל העם האנשים והנשים כלן באין לראות ולשמע:

השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת האל שצוה בהן. עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפגע ממנו שנגאמר "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב" (דברים כ"ח, מז). וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתפחד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה. ועל זה הזהיר שלמה ואמר: "אל תתהדר לפני מלך" (משלי כ"ה, ו). וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המכבד העובד מאהבה. וכן דוד מלך ישראל אמר: "וינקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני" (שמואל ב ו', כב). ואין הגדלה והכבוד אלא לשמח לפני ה' שנגאמר: "והמלך דוד מפזז ומכרצר לפני ה'" (שמואל ב ו', ט).

סליק הלכות שופר סכה ולולב

The World of Prayer (Tefilot) in the Talmud:

Comparisons between the Talmud Bavli & Yerushalmi

Online syllabus of 30 lectures

4 Lectures

1. Rav AY Kook on TY & TB: Modim Derabanan (Aug 28, 2023)
2. Rosh Hashanah – Its essence in TB & TY (Sep 4, 2023)
3. Yom Kippur: The short prayer of the Cohain Gadol and + Viduy (confession) in the prayer according to TB & TY (Sep 11, 2023)
4. Sukkot: Hoshanot (=God's Redemption) and Joy of Sukkot (Sep 18, 2023)

Yerushalmi Peah 1, 1

ירושלמי פאה א א

דַּמַּר רַבִּי מָנָא "כִּי לֹא דָבָר רַק הוּא מְכֻס" (דברים ל"ב, מז); וְאִם הוּא רַק - מְכֻס לְמָה שְׂאִין אֲתֶם יִגְעִין בּוֹ; "כִּי הוּא חַיִּיכֶם" - אִימְתִי הוּא חַיִּיכֶם בְּשַׁעָה שְׂאֲתֶם יִגְעִין בּוֹ.

... as Rabbi Mana said: "For it is not an empty word, from you" (Deut. 32:47) if it is empty - it is from you because you do not exert yourself about it. "Because it is your life" when is it your life? At the time that you exert yourself!

Thanks! תודות

English translations from:

Sefaria: Talmud Koren Steinsaltz (מהודרת דוידסון וילאם)

Talmud Yerushalmi: Heinrich W. Guggenheimer

Metsudah Chumash, Metsudah Publications, 2009

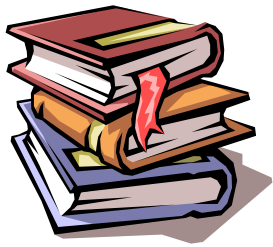
Steinsaltz Humash, Neviim and Ketuvim

Website Rav Moshe Pinchuk

<https://yerushalmidb.com/Default.aspx>

Audrey Samuels

הרב דר' חנוך גמליאל, אלון שבות

ספרות

אגרות ראי"ה חלק א סימן צ"ו עמוד קי"ב-קי"ג
אגרות ראי"ה חלק א סימן ק"ג עמוד קכ"ב-קכ"ח
אורות התורה פרק י"ג

יהושע בוך: פירוש "אור לישרים" למסכת ראש השנה

אברהם בל"ס "אורות הירושלמי" ועוד. <http://www.talmudjerusalem.022.co.il>
אביעד הכהן: "תורת ארץ ישראל בבית מדרשו של הראי"ה קוק", עלות שבות בוגרים 7,
1995

יצחק אייזיק הלוי "דורות הראשונים" ח"ג פט"ו-פכ"ג
ישי ויצמן "לחזות בנועם – אורו של התלמוד הירושלמי" תשע"ז.

יפה זלכה "פרקי מועד – באגדות הירושלמי", הרצוג-תבנות, תשפ"א.

https://www.daat.ac.il/daat/ktav_et/maamarim/zilca3.pdf

יפה זלכה "בעין אגדת הירושלמי", ספריית אלינר\בית מורשה, 2009.

ראובן קמפנינו "מעון הברכות", "לקט מפאה", "פירות שביעית", "חלת ביכורים",
"תבואות ראשית", "שיח תענית", "מגילת ספר".

בן ציון רוזנפלד "מבוא לתורה שבעל פה", האוניברסיטה הפתוחה, 1991-96, יחידה 6
יובל שרלו: תורת ארץ ישראל לאור משנת הראי"ה, ישיבת הגולן, תשנ"ח.

משה פינצוק <https://yerushalmidb.com/Default.aspx>